KUSUR PAYI

şiirler

BERFİN NİDA ÖZTÜRK

KUSUR PAYI

Şiirler

Berfin Nida Öztürk

ÖNSÖZ

Bazı hayatlar bir milim eğri başlar.

Bir sandalye boş kalır, bir saat konuşur, bir cümle boğazda cam gibi kırılır. Bir kadın kendi cenazesine geç kalır, bir başkası yalnızca çantasına yer ayırır, bir başkası ise kırmızı bir çizginin üzerinden geçmeye devam eden insanlara bakar.

Kusur Payı, tam da bu küçük kaymaları, gündelik hayatın absürt sarsıntılarını ve insanın kendisine bile bazen yabancı gelen sesini topluyor.

Bu şiirlerde kusur bir eksiklik değil; bazen bir çıkış kapısı, bazen bir eğrilik, bazen de kimsenin fark etmediği küçük bir görgüsüzlük.

Buradaki hiçbir şey tamamen yerli yerinde değil. Belki de bu yüzden biraz daha gerçek.

Berfin Nida Öztürk

İÇİNDEKİLER

I EĞRİ ÇİZGİLER 6

KUSUR PAYI 7

KIRIK SİMETRİ 8

YANLIŞ BEDEN 9

AİLE FOTOĞRAFI 10

KAYIP EŞYA BÜROSU 11

İADE EDİLMEYEN ÇOCUKLUK 12

ANNEMİN BİLMEDİĞİ ŞEYLER 13

YARIM KALAN TOPUK 14

MAVİYİ YANLIŞ YERE KOYDUM 15

SÖKÜLEN YILDIZ 16

SAĞ KÖŞEDEKİ LEKE 17

YİN İLE YANG ARASINDAKİ ÇATLAK 18

KULLANMA KILAVUZU 19

İSMİMİN ETRAFINDA 20

EKSİK PARÇA 21

II EVİN İÇİNDEKİ YABANCILAR 22

İÇİMDEKİ KIRACI 23

KOMŞU ODADAKİ BEN 24

OTURULMAYAN SANDALYE 25

ÖLÜ SAATLER MÜZESİ 26

FAZLADAN BİR PAZARTESİ 27

YANLIŞ MEVSİM 28

KİMSEYE AİT OLMAYAN ODA 29

KENDİMİ SİLME PROVASI 30

ARKASI YAZILMAMIŞ KARTPOSTAL 31

ÖLÜ BİR DİLDE SEVMEK 32

İÇİNDEKİLER

BENİM YERİME KONUŞAN SAAT 33

YANLIŞ NUMARA 34

YERİMİ AYIRTTIM 35

KENDİ HALİNDE BİR FELAKET 36

III TERBİYE EDİLMEMİŞ HAYATLAR 37

USLU BİR KIZIN OTOPSİSİ 38

TERBİYE KURALLARI 39

FABRİKA HATASI 40

TERZİNİN REDDETTİĞİ KADIN 41

NORMALİN TANIMI 42

PROVA 43

ÖZÜR DİLEME MAKİNESİ 44

SESSİZLİĞİN GÜRÜLTÜSÜ 45

CİDDİYET PROBLEMİ 46

KÖTÜ ÖRNEK 47

KİBARLIK ÖLDÜRÜR 48

KÜÇÜK BİR YANLIŞ ANLAŞILMA 49

KAÇMA, KARIŞMA, KURCALAMA 50

KIRMIZI ÇİZGİ 51

İYİ NİYETLİ BİR CİNAYET 52

POSTMODERN BİR DUA 53

IV DÜNYA BİR YANLIŞ ANLAMA 54

TANRI'NIN KAYIP EŞYALARI 55

AKIL SAĞLIĞI RAPORU 56

CENNETTEN İADE 57

VASİYETİMDEKİ YAZIM HATASI 58

İNSAN KAYNAKLARI 59

İÇİNDEKİLER

YERÇEKİMİNE İTİRAZ 60

YASAK MEYVE 61

TOPLU TAŞIMA 62

YANLIŞLIKLA DAVET EDİLDİM 63

GÜZEL HAVALARDA BOZULURUM 64

YANLIŞLIKLA CİDDİYE ALINDIM 65

SIFIR NOKTASI 66

KENDİNE DÖNEN TREN 67

BEŞ KİŞİLİK GÖLGE 68

ŞAHİT 69

KENDİME AÇTIĞIM DAVA 70

OTOBÜSÜ KAÇIRAN KADIN 71

SÖZCÜKLERİN YAN ETKİSİ 72

V HAFİF BİR KIYAMET 73

KENDİ CENAZEME GEÇ KALDIM 74

ÖLÜMÜN İŞ GÖRÜŞMESİ 75

SONRA NE OLDU? 76

PARÇALI BULUTLU 77

CAM KIRIKLARINDAN SABAH 78

KÜÇÜK BİR GÖRGÜSÜZLÜK 79

KÜÇÜK KIYAMETLER 80

ÖLÜ TAKLİDİ 81

I

EĞRİ ÇİZGİLER

KUSUR PAYI

Ben dünyaya bir milim eğri çizildim.
Bunu cetveller fark etti önce,
insanlar sonra.
İnsanların gözü ölçmekte iyidir.
Görmekte değil.

Bir köşem geceye taşıyor,
bir köşem gündüzün mülkü.
Ortada durduğumu sanıyorlar,
oysa ben hep biraz düşerim.

Beni bir yere işaretlediler.
Orada bulamadılar sonra.
Kusurlu benmişim.

KIRIK SİMETRİ

Annem saçlarımı ortadan ayırırdı,
iki yanı eşit olsun diye.
Oysa ben daha çocukken
bir tarafımı tanımıyordum.

Büyüdüm.
Yüzümün solunda başka,
sağında başka bir kadın yaşıyor.
Biri gitmek için kapıyı aralıyor,
öteki anahtarı saklıyor.

Fotoğraflarda hep aynı yüz.
Bir yarısı ışığa dönük,
öteki kendi gölgesine bile küskün.
Ve ben,
ikisinin arasında,
hiç çekilememiş bir fotoğraftayım.

YANLIŞ BEDEN

Bu sabah uyandığımda
ellerim bana ait değildi.
Yine de kahve yaptılar,
saçlarımı topladılar,
kimse bir şey anlamadı.

Aynanın karşısında
yüzümü ezbere söyledim.
Gözler, burun, ağız.
Hepsi yerli yerindeydi.
Ben hariç.

Öğleden sonra
eski bir fotoğrafımı buldum.
Oradaki kadın da
ben olduğuna inanmış.

Akşam oldu.
Işığı söndürdüm.
Karanlıkta
nihayet birbirimize benzedik.

AİLE FOTOĞRAFI

Salonda bir aile fotoğrafı,
hepimiz aynı yıla bakıyoruz.
Annemin elleri dizlerinde,
babamın omzunda bir gölge.
Ben en önde,
henüz hiçbir şey bilmiyorum.

Fotoğraf çekilirken
birisi gözlerini kapatmış.
Yıllardır bulamıyoruz kim olduğunu,
herkes kendinden emin.

Geçen gün çerçevenin camı çatladı.
Çatlak tam yüzümden geçiyordu.
Annem yenisini alalım, dedi.

Ben ilk kez
kendime bu kadar benziyordum.

KAYIP EŞYA BÜROSU

Kendimi kaybettim bir sabah.
Adımı sordular,
söyledim.
Böyle biri vardı kayıtlarda,
bende yoktu.

Bir form uzattılar önüme.
Kaybolduğum yeri,
saati,
üzerimde ne olduğunu sordular.

En son çocukken görülmüşüm,
annemin sesinde.
Üzerimde kırmızı bir hırka,
cebimde birkaç sakız çöpü.

İADE EDİLMEYEN ÇOCUKLUK

Çocukluğumu bir mağazada unuttum.
Hangi mağaza, hatırlamıyorum.
Yalnızca vitrininde
kırmızı ayakkabılar vardı.

Yıllar sonra geri döndüm,
yerine bir eczane açılmış.
İçeri girip
küçük bir kız sordum.

Eczacı reçete istedi.
Adımı yazdım bir kâğıda.
Yaşımı sorunca
hangisini, dedim.

Çekmeceyi açtı,
bir anahtar çıkardı.
Avucuma bıraktı.
Hangi kapının, diye sordum.
Bilmem, dedi,
ben buraya sonradan geldim.

ANNEMİN BİLMEDİĞİ ŞEYLER

Annem beni dokuz ay taşıdı,
sonra bir ömür
nereye koyacağını bilemedi.

Çocukken yatağımın altında
biriktirdiğim taşları bulmuştu.
Hepsini çöpe attı.
Ben ertesi sabah
yerlerine başka taşlar koydum.

Büyüyünce evden ayrıldım.
Annem hâlâ odamı topluyor,
bazen telefon edip
bir şeyimi nereye koyduğumu soruyor.

Geçen gün
yatağımın altından bir taş çıkmış.
Benim olmadığını söyledim.

İkimiz de biliyorduk
yalan söylediğimi.

YARIM KALAN TOPUK

Sol ayağa bir ayakkabı çizdim,
sağ ayağın aklı başka yerdeydi.
Bir çizgi uzadı,
topuk yere kavuşamadı.

Kâğıdı yırtmadım.
O eğri bacakta
kaçmaya hazırlanan birini gördüm.

Gece kâğıdı masada bıraktım.
Sabah baktığımda
sol ayakkabı hâlâ oradaydı.

Sağ ayağı hâlâ bulamadım.

MAVİYİ YANLIŞ YERE KOYDUM

Bir gökyüzü çizdim;
maviyi yanlış yere koydum.
Deniz yukarı çıktı,
kuşlar yüzmeyi öğrendi.
Kimse inanmıyor
bir hata yüzünden
bunca şeyin özgürleştiğine.
Ben biliyorum:
Bazen dünyanın düzeni
bir çocuğun taşırdığı
tek damla boyaya bakar.

SÖKÜLEN YILDIZ

Üzerimde küçük yıldızlar,
odada büyük bir sessizlik.
Günün bütün ciddiyetini
kapının önünde çıkardım.
Bir yıldız söküldü kolumdan,
yere düştü, sönmedi.
Bütün gece ona baktım:
En küçük ışık bile
karanlıkla pazarlık etmiyor.
Sabah olunca
onu dikmedim yerine.

SAĞ KÖŞEDEKİ LEKE

Resmin sağ köşesinde
bir leke büyüdü.
Üstünü boyadıkça
başka bir şeye dönüştü.

Sonunda ona
bir pencere çizdim.

İçinden bir ağaç görünüyordu,
ağacın üstünde
adı henüz konmamış bir kuş.

Ertesi sabah
kuş yerinde yoktu.

Pencere açıktı.

YİN İLE YANG ARASINDAKİ ÇATLAK

Siyah beyazı kovalamıyordu,
beyaz da siyaha küsmemişti.
İkisi aynı çemberde
yer bulmaya çalışıyordu.

Ben aralarına
küçük bir çatlak çizdim.

İçinden gri değil,
yeşil bir filiz çıktı.

Bir süre baktık.
Ne siyah sahip çıktı ona,
ne beyaz.

Filizin de umurunda değildi.

KULLANMA KILAVUZU

Doğduğumda
bir kullanma kılavuzum yoktu.
Annem ağlayınca besledi,
babam susunca uyuduğumu sandı.

Büyüdükçe
üzerime küçük etiketler yapıştırdılar.
Kırılabilir.
Dikkatli taşıyınız.
Sudan uzak tutunuz.

Kimse okumadı
içimdeki küçük yazıları.
Ben de zamanla
hangi tarafımın açıldığını unuttum.

Geçenlerde
kendimi tamire götürdüm.
Usta uzun uzun baktı,
bir çekmeceyi karıştırdı.

Sonra bana
başka birinin
kullanma kılavuzunu verdi.

Bunu da dene, dedi.

İSMİMİN ETRAFINDA

Adımı söylediler,
dört duvar aynı sesi
farklı türlü geri verdi.

Biri beni cesur sandı,
biri fazla hassas,
biri hiç tanımadı.

Hepsini dinledim.

Sonra adımı
bir kâğıda kendim yazdım.

İlk kez harfler
başkasının ağzında değil,
benim elimde durdu.

EKSİK PARÇA

Doğduğumda
bir parçam eksikmiş.
Doktorlar saymış,
annem bir daha saymış.
Her şey tammış aslında.

Yıllarca
benden düşen parçaları aradım.
Otobüs koltuklarının altında,
eski dostlarımın ceplerinde,
birkaç yanlış doğum gününde.

Geçen gün
bir yapboz kutusu buldum.
Üzerinde benim fotoğrafım,
altında bin parça yazıyordu.

Dokuz yüz doksan dokuzunu
yerine yerleştirdim.
Sonuncusu masanın üzerindeydi.

Elimi uzattım.
Resimdeki kadın benden önce davrandı.

II

EVİN İÇİNDEKİ YABANCILAR

İÇİMDEKİ KIRACI

İçimde bir kadın oturuyor,
kirasını yıllardır ödemiyor.
Geceleri bütün ışıkları yakıyor,
sabahları benden önce uyanıyor.

Bazen eşyalarımın yerini değiştiriyor.
Çocukluğumu mutfağa taşıyor,
pişmanlıklarımı pencere önüne.
Ben hiçbir şey bulamıyorum
bıraktığım yerde.

Geçen gün kapısını çaldım,
evde yokmuş.

KOMŞU ODADAKİ BEN

Yan odadan sesler geliyor,
oysa evde yalnızım.
Bir kadın bulaşık yıkıyor,
tabakları benim gibi kırıyor.

Bazen duvara vuruyorum,
o da üç kez vuruyor.
Ben iki kez vurmuştum.
Aramızdaki fark
hep bir fazlaydı.

Geçen gece ağladığını duydum.
Kapısına kadar gittim,
elim tokmakta kaldı.
İçeriden su sesi geliyordu.

Sabah kapıyı açtım.
Oda bomboştu.
Yerde bir çift terlik,
biri benim numaram,
öteki bir numara küçük.

OTURULMAYAN SANDALYE

Evde bir sandalye var,
kimse oturmuyor.
Ne zaman birini beklesem
ona dönüyor yüzüm.

Masada iki kişilik sessizlik,
bir bardakta unutulmuş su.
Ben hep aynı taraftayım,
öteki taraf her gün başka biri.

Dün gece sandalyeyi kaldırdım.
Altında dört küçük iz kalmış.
İnsan gidince değil,
beklemek yer değiştirince
anlıyor boşluğu.

ÖLÜ SAATLER MÜZESİ

Evimizdeki bütün saatler
başka bir vakitte durmuştu.
Mutfaktaki dördü on geçiyordu,
salondaki henüz dün.

Babam birini tamir etmeye kalktı,
içinden çocukluğum döküldü.
Küçük, paslı bir yay gibi
masanın kenarından yuvarlandı.

O günden beri
saatleri kurmuyorum.
Bazı sabahlar on yaşındayım,
bazı akşamlar annemden büyük.

FAZLADAN BİR PAZARTESİ

Geçen hafta
iki kez pazartesi oldu.
İlkinde işe gittim,
ikincisinde gitmedim.

Kimse fark etmedi.
Takvimde tek bir pazartesi vardı,
ben ikisini de yaşamıştım.

Salı günü
biraz fazla yaşlı uyandım.
Saçımda beyaz bir tel,
cebimde hatırlamadığım bir fiş.

Markete gittim.
Kasiyer dün de geldiğimi söyledi.
Aynı şeyleri almışım,
yalnızca ekmek eksikmiş.

Eve dönüp
iki pazartesiyi karşılaştırdım.
Birinde ağlamışım,
ötekinde nedenini unutmuşum.

Çarşamba sabahı
kapımın önünde iki gazete vardı.

İkisi de perşembeye aitti.

YANLIŞ MEVSİM

Geçen perşembe
içime kar yağdı.
Dışarıda temmuzdu,
herkes karpuz seçiyordu.

Önce kimseye söylemedim.
Sonra atkımı taktım.
Bakkal biraz tuhaf baktı,
ama para üstünü eksiksiz verdi.

Akşama doğru
kaburgalarımın arasında
küçük bir kardan adam yaptım.
Burnuna havuç bulamadım,
sigaramın izmaritini taktım.

Sabah uyandığımda
kardan adam erimişti.
Yatağımın ortasında
iki düğme,
bir de ıslak çorap vardı.

Çorabımın tekini hep kaybederim.

KİMSEYE AİT OLMAYAN ODA

Odamın kapısı kapalı,
penceresi açıktı.
İçeride kimsenin
adını taşıyamadığı bir hava vardı.

Bir sandalye boştu,
ona yalnızlık demedim.
Bir masa dağınıktı,
ona hayat dedim.

Dışarıdan bakanlar
eksik birini aradı.

Oysa o gece
ilk kez
hiçbir yerimde misafir değildim.

KENDİMİ SİLME PROVASI

Bir fotoğraftan
kendimi çıkarmayı denedim.

Arkamdaki duvar kaldı,
yanımdaki sandalye kaldı,
yokluğum fazla belirginleşti.

Fotoğrafı geri koydum.

Ertesi sabah
yeniden baktım.

Duvar yerindeydi,
sandalye de.

Ve ben yine yoktum.

ARKASI YAZILMAMIŞ KARTPOSTAL

Denizi olmayan bir şehirden
sana mavi bir kart aldım.
Arkasına hiçbir şey yazmadım.

Çünkü özledim eksikti,
iyiyim doğru değildi,
gel ise haddinden fazla cesurdu.

Kartpostal çekmecede kaldı.

Geçen gün çekmeceyi toplarken
yeniden elime geçti.
Biraz eskimiş,
köşesi kıvrılmıştı.

Arkasını çevirdim.

Hâlâ boştu.

Bu kez
adresini de hatırlayamadım.

ÖLÜ BİR DİLDE SEVMEK

Sana söylemediğim şeyler
dilimin altında birikiyor.
Konuşsam dağılacaklar,
sussam kök salacaklar.

Bir zamanlar
aynı kelimeye inanırdık.
Sen ona kalmak derdin,
ben içimden gitmek.

Şimdi başka dillerde susuyoruz.
Senin sessizliğinin aksanı değişmiş,
ben hâlâ eski bir cümlenin
son hecesinde yaşıyorum.

BENİM YERİME KONUŞAN SAAT

Saat altıyı gösteriyordu,
uyku benden çoktan gitmişti.
Dakikalar
odanın içinde çıplak ayakla dolaştı.

Akrep pencereye yaslandı,
yelkovan bir türlü oturmadı.
Ben yorganı başıma çektim,
tik tak sesleri kesilmedi.

Bir ara saat durdu.
Odadaki dakikalar da durdu,
biri yatağın ucuna oturdu.
Ayakları yere yetişmiyordu.

“Geç kaldın,” dedi saat.
“Neye?” dedim.
Cevap vermedi.

YANLIŞ NUMARA

Telefonum çaldı dün gece,
arayan bendim.

Açtım.
Sesim biraz yaşlı geliyordu.

İyi misin, diye sordum.
Cevap vermedim.

İkimiz de
birbirimizin susmasını bekledik.

Sonra karşıdaki ben
yarın yağmur yağacağını söyledi.
Şemsiye almamı,
bir de annemi aramamı.

Sabah yağmur yağmadı.
Annemi de aramadım.

YERİMİ AYIRTTIM

Geçen gün bir restoranda
kendime yer ayırttım.
Garson kaç kişi olduğumu sordu,
henüz karar vermemiştim.

İki kişilik masa hazırladılar.
Bir sandalyeye oturdum,
ötekine çantamı koydum.
Çantam benden daha rahat görünüyordu.

Menüyü getirdiler.
Aç olmadığımı söyledim.
Garson biraz şaşırdı,
ben de.

Hesap geldiğinde
iki kişilik yazmışlardı.
İtiraz etmedim.

Bahşiş bırakırken
çantamın da fikrini sordum.

Fermuarı açıktı.

KENDİ HALİNDE BİR FELAKET

Dün gece içimde bir şey yıkıldı,
komşular duymamış.
Sabah erkenden
enkazı süpürdüm.

Bir fincan kırılmış,
iki eski alışkanlık ezilmiş,
bir de hiç tanımadığım
küçük bir kadın
masanın altında kalmış.

Elimi uzattım,
çıkmak istemedi.
Ben de bir bardak su bıraktım
yanına.

Öğlene doğru
belediyeden geldiler.
Hasar tespiti yapacaklarmış.

Kadını görmediler.
Ben de göstermedim.

Giderken
evin sağlam olduğunu söylediler.

Kapıyı kapattım.
Kadın hâlâ masanın altındaydı.

Biraz eğildim.
O da eğildi.

III

TERBİYE EDİLMEMİŞ HAYATLAR

USLU BİR KIZIN OTOPSİSİ

Beni masaya yatırdılar,
hiç direnmedim.
Çocukluğumdan beri
uslu durmayı iyi bilirim.

Önce dilimi çıkardılar,
üzerinde birkaç ısırık izi.
Doktor şaşırmadı.
Böyle kadınlarda sık görülürmüş.

Kaburgalarımın altında
bir avuç çatal bıçak,
yarım kalmış bir kahkaha,
ve hiç gönderilmemiş
üç küfür buldular.

Kalbime sıra geldiğinde
doktor eldivenlerini değiştirdi.
Hemşire pencereyi açtı.

Rapora yalnızca
ölüm nedeni belirsiz yazdılar.

Oysa masadaki herkes
ne kadar terbiyeli
öldüğümü görmüştü.

TERBİYE KURALLARI

Sofrada dirseklerimi kaldırdım,
ayıp dediler.
Sesimi yükselttim,
komşular duyar.

Bir gün
bütün ayıpları topladım.
Küçük bir kavanoza koydum,
kapağını sıkıca kapattım.

Önce annemin sesi duyuldu,
ardından hiç tanımadığım kadınların.
Hepsi aynı şeyi söylüyordu,
farklı ağızlarla.

Kavanozu mutfak rafına kaldırdım.
Arada kapağını açıp
biraz hava almalarını sağlıyorum.

Geçenlerde
içlerinden biri kaçmış.

O günden beri
sofrada dirseklerimi indirmiyorum.

FABRİKA HATASI

Beni üretirken
bir yerde elektrikler kesilmiş.
Sol tarafım tamamlanmış,
sağ tarafım biraz karanlık.

Kalite kontrolden geçemedim.
Gözlerimde gereğinden fazla soru,
dilimde eksik birkaç özür,
kalbimde üretim dışı bir ses.

Beni geri göndermek istediler.
Kutumu bulamadılar.
Etiketim çoktan sökülmüş,
garanti belgem annemde kalmış.

Yıllardır aynı arızayı veriyorum.
Bana ne yapmam gerektiğini
söylediklerinde
başka bir şey yapıyorum.

Geçen gün
bir tamirciye götürdüler beni.
Uzun uzun baktı,
kapağımı kapattı.

Bu bozuk değil, dedi.
Bunun başka bir işi var.

TERZİNİN REDDETTİĞİ KADIN

Bir terziye gittim,
üzerime bir hayat dikmesini istedim.
Ölçülerimi aldı,
birkaç yerimi fazla buldu.

Omuzlarımdan biraz cesaret,
belimden birkaç itiraz eksiltti.
Eteğimi dizlerime kadar uzattı,
kimse rahatsız olmasın diye.

Prova günü
aynada kendimi tanıyamadım.
Terzi memnundu,
ilk kez üzerime tam oturmuştu
başkasının istediği bir şey.

İğneleri çıkarmadan gittim.

O günden beri
her sarıldığım insana
biraz batıyorum.

NORMALİN TANIMI

Beni bir odaya aldılar,
duvarlarda doğru cevaplar asılıydı.
Bir sandalye gösterip
nasıl oturmam gerektiğini anlattılar.

Dizlerimi birleştirdim,
ellerimi kucağıma koydum.
İçimde birileri
masanın üzerine çıktı.

Önüme bir bardak su koydular.
İçmemi beklediler.
Ben bardağın içindeki
küçük hava kabarcıklarını saydım.

Bir tanesi
diğerlerinden ayrılıp
yukarı çıkmadı.

Bardağı masaya bıraktım.
İçlerinden biri eğilip baktı.
Suyun dibinde hiçbir şey yoktu.

PROVA

Ölmeden önce
birkaç kez yaşamayı denedim.
İlkinde çok konuştum,
ikincisinde kimseye ses etmedim.

Üçüncü provada
herkesin istediği kadın oldum.
Çayları zamanında doldurdum,
kapıları yavaş kapattım.
Bir tek kendi evime
girerken gürültü yaptım.

Dördüncüde
bütün yanlışlarımı ezberledim.
Sıram gelince
doğru yerde ağlayacaktım.

Perde açıldı.
Işıklar yandı.

Ben sahneye çıkmadım.
Kuliste bir sandalye bulup
ayakkabılarımı çıkardım.

Seyirciler uzun süre alkışladı.
Kimi alkışladıklarını
pek de merak etmedim.

ÖZÜR DİLEME MAKİNESİ

Bir makine icat ettiler,
insanların yerine özür diliyor.
İlk ben denedim.
Ağzımı açmama bile gerek kalmadı.

Önce çocukluğum için özür diledi,
sonra fazla konuştuğum günler,
yanlış güldüğüm cenazeler,
birinin canını sıktığım salı.

Makinenin sesi güzeldi.
Benden daha terbiyeli,
daha yumuşak,
daha kolay affedilir.

Bir süre sonra
kimse benimle konuşmadı.
Herkes makineyi arıyordu,
ben de fişini çekmeye kıyamadım.

Geçen gün bozuldu.
Tamirci çağırdım.
İçini açıp uzun uzun baktı.

Bir yerinde
küçücük bir düğme takılı kalmış.

SESSİZLİĞİN GÜRÜLTÜSÜ

Geçen gece sessizliğimden
şikâyet etmiş komşular.
Polis geldi,
kapıyı üç kez çaldı.

Ne yaptığımı sordular.
Hiçbir şey, dedim.
İşte tam da bu,
diye karşılık verdiler.

Salondaki suskunluğu ölçtüler,
mutfaktaki biraz daha ağır çıktı.
Yatak odasında
birkaç eski çığlık buldular.
Hepsi katlanmış,
dolabın üst rafına kaldırılmış.

Tutanak tuttular.

CİDDİYET PROBLEMİ

Geçen gün bir toplantıda
kahkaha attım yanlışlıkla.
Kimse komik bir şey söylememişti.
Ben de neden güldüğümü bilmiyordum.

Herkes bana baktı.
Bir adam gözlüğünü çıkardı,
öteki not almayı bıraktı.
Masadaki su bile
kıpırdamamaya çalışıyordu.

Özür diledim.
Bir daha olmayacağını söyledim.
Tam o sırada
kravatlı bir adamın cebinden
küçük bir ördek çıktı.

Kimse fark etmedi.
Ördek masanın üzerinde yürüdü,
önümde durdu.
Bir süre birbirimize baktık.

Gülmemek için dudağımı ısırdım.
Ördek de zorlanıyordu.

KÖTÜ ÖRNEK

Geçen gün bir çocuğa
kötü örnek olduğumu söylediler.
Ne yaptığımı sordum,
parmağımla gösterdiler beni.

Çocuk uzun uzun baktı.
Sonra cebinden
küçük bir defter çıkardı.
Adımı yazdı,
altını iki kez çizdi.

Annesi defteri elinden aldı,
sayfayı yırttı.
Çocuk ağlamadı.
Yerden küçük bir taş bulup
avucunda sakladı.

Ertesi gün
aynı sokaktan geçtim.
Çocuk kaldırıma oturmuş,
karıncalara bir şey anlatıyordu.

Beni görünce sustu.
Yanına oturdum.

Bir karınca
sıradan ayrılıp
ayakkabımın üzerine çıktı.

Çocuk gülümsedi.

Annesi uzaktan seslendi.
İkimiz de duymadık.

KİBARLIK ÖLDÜRÜR

Geçen gün bir yabancı
ayağıma bastı.
Özür diledi,
önemli değil, dedim.

Biraz sonra yine bastı.
Bu kez gülümsedi.
Ben de gülümsedim.
İkimiz de terbiyeliydik.

Üçüncü seferinde
ayağımı çekmedim.
Bakalım ne kadar sürecek,
diye düşündüm.

Akşama kadar
aynı yerde durduk.
Adamın telefonu çaldı,
karısına geç kalacağını söyledi.

Benim de eve gitmem gerekiyordu.
Ama adamın ayağını
rahatsız etmek istemedim.

Gece olunca
adam yorulduğunu söyledi.
Ayağımdan indi,
iyi akşamlar diledi.

Ben de iyi akşamlar dedim.

Sabah aynı yerden geçerken
adama rastladım.

Bu kez
öbür ayağımı uzattım.

KÜÇÜK BİR YANLIŞ ANLAŞILMA

Geçen gün bir heykelin
önünde durup ağladım.
Heykel de ağlıyordu,
ama onun bahanesi vardı.
Yağmur yağıyordu.

Bir adam yanıma gelip
heykelin neyi temsil ettiğini sordu.
Bilmiyorum, dedim.
Ben de buraya yanlışlıkla geldim.

Bir süre yan yana durduk.
Adam şemsiyesini açtı,
heykelin başına tuttu.
Ben ıslanmaya devam ettim.

Sonra cebinden mendil çıkardı.
Heykelin yanağını sildi.
Bana uzatmadı.
Ben de istemedim zaten.

Adam gidince
heykelle biraz daha oturdum.
Yağmur dinmişti.

Heykel hâlâ ağlıyordu.

KAÇMA, KARIŞMA, KURCALAMA

Duvara üç emir yazdılar:
kaçma,
karışma,
kurcalama.
Ben dördüncüsünü ekledim
küçük, neredeyse okunmaz harflerle:
yaşa.
Çünkü hiçbir yara
soru sorulmadan kapanmadı;
hiçbir kapı
ona dokunmayan birine açılmadı.
Sabah duvarı boyamışlardı.
Ben cümleyi ezberlemiştim.

KIRMIZI ÇİZGİ

Kırmızı bir çizgi çektim
odanın ortasına.

İlk geçen ben oldum.
Ayakkabımın altında
biraz kırmızı kaldı.

Sonra çizgiyi silmedim.
Üzerinden atlayan herkese
burada bir sınır
olduğunu söyledim.

Geçmeye devam ettiler.
Sesim mi çıkmamıştı,
anlamadım.

İYİ NİYETLİ BİR CİNAYET

Geçen salı
içimdeki iyi kızı öldürdüm.
Çok ses çıkarmadı,
zaten hep uslu dururdu.

Önce ne yaptığımı sordular.
Çay koydum,
perdeleri açtım,
biraz da ağladım.

Cenazesine herkes geldi.
Komşular, öğretmenler,
beni bir kez bile dinlememiş
uzak akrabalar.

Herkes çok iyi bir kız olduğunu söyledi.
Kimse nasıl öldüğünü sormadı.

Mezarına çiçek götürmedim.
Eski bir tokasını bıraktım.
Saçlarını hep sıkı toplardı,
başkaları dağınık görmesin diye.

Ertesi sabah
aynada saçlarımı açık gördüm.
Biraz yabancı geldim kendime.

Sonra kahvaltı yaptım.

POSTMODERN BİR DUA

Bana kusursuz bir hayat verme.
İçine yanlış kapılar koy,
yarım cümleler,
beklenmedik renkler.

Bir de küçük bir cesaret:
“Sonra” dediğim şeyi
bazen şimdi yapabileyim.

İnanmak için
her parçanın yerine
oturmasını beklemeyeyim.

Çünkü ben de
biraz montaj hatasıyım.

IV

DÜNYA BİR YANLIŞ ANLAMA

TANRI'NIN KAYIP EŞYALARI

Tanrı bir gün
ceketini dünyada unutmuş.
Ceplerinden birinde yağmur,
ötekinde birkaç ölü yıldız.

Ceketi bulan terzi
söküklerini dikmeye kalkmış.
İğneyi her batırdığında
bir yerde biri doğmuş.

Akşam olunca
Tanrı ceketini almaya gelmiş.
Terzi yaptığı işi göstermiş,
biraz fazla ip kullandığını söylemiş.

Tanrı uzun uzun bakmış,
sonra astardaki küçük deliği fark etmiş.

Parmağını içeri sokup
bir şey aramış.

Terzi ne kaybettiniz, diye sormuş.

Hatırlamıyorum, demiş Tanrı.
Ama buraya koyduğuma eminim.

AKIL SAĞLIĞI RAPORU

Doktor aklımın yerinde olup olmadığını sordu.
Yerini tarif ettim.
En son salı günü
mutfak masasında görmüştüm.

Gözlüğünü çıkardı,
birkaç soru daha sordu.
Duvarlarla konuşur musunuz, dedi.
Yalnızca onlar başlatırsa.

Önüme bir kâğıt koydu.
Üzerinde mürekkep lekeleri vardı.
Ne görüyorsunuz, diye sordu.

Bir kadın, dedim.
Elinde bavul,
içinde başka bir bavul,
onun içinde de
gitmekten vazgeçmiş bir kadın.

Doktor uzun süre sustu.
Sonra reçetesine
bir şeyler karaladı.

Eczaneye gittiğimde
ilacın adını okuyamadılar.

Doktorun el yazısı, dedim.
Benimki gayet düzgün.

CENNETTEN İADE

Cennete kabul edildim dün,
bir yanlışlık olmuş.
Kapıdaki melek
adımı üç kez kontrol etti,
ben de pek üstelemedim.

İçeride herkes mutluydu.
Bir kadın kırk yıldır gülümsüyordu,
yanakları ağrımıyormuş.
Bir adam sonsuzluğu sayıyordu,
henüz ikiye gelememişti.

Bana bir oda verdiler,
penceresi yoktu.
Burada gece olmuyor, dediler.
Ben yine de
perdeleri sordum.

Üçüncü gün
bir dilekçe yazdım.
Cehenneme gitmek istediğimi değil,
yalnızca biraz
yalnız kalmak istediğimi.

Sabah kapımın önüne
bir sandalye bırakmışlardı.
Üzerinde bir melek oturuyordu.
Beni beklemediğini söyledi.

VASİYETİMDEKİ YAZIM HATASI

Vasiyetimi yazmaya başladım,
henüz ölmeye niyetim yoktu.
Ama bazı şeyleri
hayattayken dağıtmak istiyordum.

Sol gözümü anneme bıraktım,
hep onunla daha iyi görürdüm.
Sağ elimi kimseye vermedim,
birkaç kişiye hâlâ borçlu.

Sesimi eski bir arkadaşıma,
suskunluğumu beni tanımayanlara.
En sevdiğim kazağımı
bir daha üşümeyecek birine.

Noter metni inceledi,
ölüm tarihimin eksik olduğunu söyledi.
Bir de ismimde
bir harf fazlaymış.

Uzun uzun baktım kâğıda.
Fazla olan harfi sildim.

Adım ilk kez
bir başkasının adı oldu.

İNSAN KAYNAKLARI

Dün kendime iş başvurusunda bulundum.
Üç yıl deneyim istediler,
henüz iki yıldır kendimdim.

Özgeçmişime
iyi olduğum şeyleri yazdım.
Beklemeyi,
yanlış anlamayı,
her şey yolundaymış gibi
çay karıştırmayı.

Mülakatta eski hâlim oturuyordu.
Saçlarını kısa kestirmiş,
beni tanımamazlıktan geliyordu.

Neden bizimle çalışmak istiyorsunuz, dedi.
Mecbur olduğumu söyledim.

Bir süre düşündü.
Sonra önüme bir kâğıt uzattı.

Kendimle çalışmaya
uygun bulunmamıştım.

İtiraz etmedim.
Zaten ben de güvenmem pek kendime.

YERÇEKİMİNE İTİRAZ

Bu sabah yerçekimi bozuldu,
herkes tavana çıktı.
Ben olduğum yerde kaldım,
zaten pek yükselme hevesim yoktu.

Komşum avizeye tutunmuş,
aşağıdaki terliklerini istiyordu.
Bir adam gazetesini düşürdü,
gazete yukarı uçtu.

Öğlene doğru
herkes yeni düzene alıştı.
Tavana halı serdiler,
masaları ters çevirdiler.
Bir tek çay içmek
biraz zahmetliydi.

Akşam yerçekimi düzeldi.
Herkes yere düştü,
birkaç tabak kırıldı.

Komşum terliklerini buldu.
Adam gazetesini.

Ben bütün gün
yerimden kalkmamıştım.

Yine de dizlerim ağrıyordu.

YASAK MEYVE

Geçen gün bir elma aldım,
üzerinde küçük bir etiket vardı.
Yenmesi tavsiye edilmez.

Satıcıya sordum,
neden sattığını bilmiyormuş.
Ben de neden aldığımı
pek açıklayamadım.

Eve gelip masaya koydum.
Üç gün boyunca
birbirimize dokunmadık.

Dördüncü gün
elmada küçük bir çürük belirdi.
Bıçağı alıp
çürük yerini kestim.

İçinden bir kurt çıktı.
Bana baktı.
Ben de ona.

Sen de mi? dedi.

Ne demek istediğini sormadım.
Elmayı ikiye böldüm,
yarısını ona bıraktım.

Sabah uyandığımda
kurt gitmişti.

Elmanın sağlam yarısını da
yanında götürmüş.

Hınzır.

TOPLU TAŞIMA

Dün otobüse bindim,
gideceğim yeri bilmiyordum.
Şoför sormadı,
ben de söylemedim.

İlk durakta
bir adam gençliğini unuttu.
Kimse fark etmedi.
Yalnızca boş koltukta
biraz daha yer açıldı.

İkinci durakta
bir kadın kahkahasını düşürdü.
Yerden alıp uzattım.
Benim değil, dedi.
Yine de çantasına koydu.

Üçüncü durakta
kimse inmedi.
Otobüs biraz hafifledi.

Şoför aynadan baktı,
son durak, dedi.

YANLIŞLIKLA DAVET EDİLDİM

Geçen akşam bir düğüne gittim,
gelini de damadı da tanımıyordum.
Masamda ismim yazıyordu,
ben de oturdum.

Herkes birilerini tanıyordu.
Ben yalnızca garsonu,
o da beni tanımıyordu henüz.

Pasta kesildi,
gelin ağladı,
damat mendilini bulamadı.
Çantamdan bir peçete çıkardım,
uzatmaya üşendim.

Takı merasiminde
herkes sıraya girdi.
Ben de girdim.
Cebimde bir düğme,
iki bozuk para,
bir de ne zamandır taşıdığımı
hatırlamadığım küçük bir anahtar vardı.

Anahtarı gelinin avucuna bıraktım.

Gelin teşekkür etti.
Ben de mutluluklar diledim.

Çıkarken masamdaki isimliği aldım.
Yanlış yazmışlar.

GÜZEL HAVALARDA BOZULURUM

Hava çok güzeldi o sabah,
kuşlar ötüyor,
komşular birbirine günaydın diyordu.
Benim biraz canım sıkıldı.

Pencereyi açtım.
İçeri bir kelebek girdi,
salondaki bütün çiçekleri gezdi.
Sonra gelip
boş kahve fincanıma kondu.

Ne aradığını sormadım.
Ben de pek bilmiyordum.

Öğlene doğru
sokaktaki herkes neşelendi.
Bir adam durduk yere şarkı söyledi,
bir kadın ayakkabılarını çıkarıp
yalınayak yürümeye başladı.

Ben perdeleri kapattım.
Kendime kahve yaptım.
Biraz fazla şeker koydum.

Akşamüstü
kelebek hâlâ fincandaydı.
Kanatlarını kapatmış,
hiçbir yere gitmiyordu.

Pencereyi açtım.
Çıkmadı.

Ben çıktım.

YANLIŞLIKLA CİDDİYE ALINDIM

Geçen gün bir cenazede
ölünün ayakkabılarını sordum.
Herkes sustu.
Ben de sustum,
ama gerçekten merak etmiştim.

Yaşlı bir adam
ayakkabıların gömülmediğini söyledi.
Ailesi saklamak istemiş.

Biraz düşündüm.
İki çift ayakkabım vardı evde,
birinin topuğu kırık.
Hangisini saklayacaklarını
merak ettim.

Tören bitince
bir kadın yanıma geldi.
Ayakkabılar hakkında
bir şey söyleyecek sandım.

Başsağlığı diledi.
Sağ olsun.

SIFIR NOKTASI

Bütün yolların başladığı
bir nokta aradım.
Haritalar beni
çoktan çizilmiş yollara götürdü.

Bir sabah
mutfakta su kaynarken
görünmez bir sınır geçtim.

Hiçbir bayrak dalgalanmadı,
kimse alkışlamadı.

Çaydanlık ötmeye başladı.
Altını kapattım.

KENDİNE DÖNEN TREN

Tren kalktı,
pencere yerinden oynamadı.
Ağaçlar kaçıyordu,
ben gittiğime inanıyordum.

Bir istasyonda
eski bir korkum bindi;
yer vermedim.

Son durakta
ayaklarım tanıdık bir sokağa bastı.

Karşı kaldırımda
kendimi gördüm.
Elimde küçük bir valiz vardı.

Beni tanımadı.

Ben de seslenmedim.

BEŞ KİŞİLİK GÖLGE

Bir duvara
beş gölge çizdim.
Hiçbiri tam olarak
bir insanı andırmıyordu.

Biri diğerini tuttu,
biri uzakta durdu,
biri aradaki boşluğu kapadı.

Akşam ışığı kapattım.
Dördü yerinde kaldı.

Beşincisini
sabah mutfakta buldum.

ŞAHİT

Bir gün mahkemeye çağrıldım,
suçun ne olduğunu söylemediler.
Koridorda beklerken
bana benzeyen kadınlar gördüm.

Birinin elinde çocukluk fotoğrafım,
ötekinin cebinde eski bir özür.
Hiçbiri yüzüme bakmadı.
Hepsi beni tanıyordu.

Hâkim adımı okudu.
Ayağa kalktım.
Ne gördünüz, diye sordu.

Uzun uzun düşündüm.
Annemin mutfakta soyduğu bir elmayı,
bir otobüsün arka camını,
hiç açılmamış bir doğum günü hediyesini.

Hâkim kalemini bıraktı.
Bunların davayla ne ilgisi var, dedi.

Bilmiyorum, dedim.
Ben de sanık olduğumu
burada öğrendim.

KENDİME AÇTIĞIM DAVA

Geçenlerde kendimi mahkemeye verdim.
Gerekçesini yazmadım,
nasıl olsa biliyordum.

Duruşmaya geç kaldım.
Hâkim de bendim,
pek sorun etmedim.

Avukatım savunmaya başladı,
çok konuştu.
Beni tanımadığı belliydi,
hayatımda hiç bu kadar
haklı olmamıştım.

Tanık olarak
eski bir arkadaşımı çağırdım.
Beni iyi tanıdığını söyledi.
Biraz güldüm.
Mahkemede gülmek yasakmış.

Karar açıklandı.
Suçlu bulundum.
Cezamı sordum.

OTOBÜSÜ KAÇIRAN KADIN

Durakta bir kadın
son otobüse el salladı.
Koşmadı.
Ayakkabısının bağı çözülmüştü.

Bütün şehir
aceleyi erdem sanıyordu.

Kadın eğildi,
bağını yavaşça bağladı.

Sonra yürüdü.
Biraz ileride
öteki bağı da çözüldü.

SÖZCÜKLERİN YAN ETKİSİ

“İyiyim,” dedim,
boğazımda küçük bir cam kırıldı.

“Önemli değil,” dedim,
odadaki bütün eşyalar sustu.

Sözlerin prospektüsü yok;
kimse söylemiyor
hangisi uykusuzluk,
hangisi kalıcı iz bırakır.

Bu yüzden bugün
tek kelime seçtim:
“Hayır.”

Bir süre bekledim.
Boğazımdaki cam
bu kez kırılmadı.

V

HAFİF BİR KIYAMET

KENDİ CENAZEME GEÇ KALDIM

Öldüğümü söylediler bir sabah,
şaşırmadım.
Zaten bir süredir
kendimden haber alamıyordum.

Cenazeme giderken
yolumu kaybettim.
Bir çiçekçiye uğrayıp
kendime beyaz bir şey aldım.
Adını bilmiyordum,
çiçekçi de sormadı.

Vardığımda herkes ağlıyordu.
Annem yakamı düzeltti.
Üşütürsün, dedi.
Kimse ölümüme itiraz etmedi.

Mezar taşında
doğum tarihim doğruydu.
Ölüm tarihinin altında
henüz yaşamadığım
bir salı günü yazıyordu.

Eve dönerken
çiçekleri otobüste unuttum.
Birinin alıp
başka bir ölüye götürmesini
umuyorum.

ÖLÜMÜN İŞ GÖRÜŞMESİ

Ölüm kapımı çaldı bir sabah,
elinde siyah bir dosya.
Özgeçmişimi istedi,
henüz bitirmedim, dedim.

Karşıma oturdu,
bacak bacak üstüne attı.
Beş yıl sonra kendinizi
nerede görüyorsunuz, diye sordu.

Biraz düşündüm.
Mutfakta, dedim.
Belki bir kedim olur,
belki musluğu tamir ettiririm.

Not aldı.
Beklentilerimin yüksek olduğunu söyledi.

Referanslarımı sordu sonra.
Annemin numarasını verdim,
ama gündüzleri aramayın, dedim.
Benim için hâlâ endişelenir.

Giderken
sonuçları bildireceğini söyledi.
Kapıyı kapattım.

O günden beri
bilmediğim numaraları açmıyorum.

SONRA NE OLDU?

Dün gece dünyanın sonu geldi.
Haberim olmadı.
Çamaşırları asmış,
bir portakal soymuştum.

Sabah uyandığımda
güneş yine aynı yerden doğmuştu.
Komşum halı silkliyordu,
aşağıdan biri simit diye bağırıyordu.

Televizyonu açtım.
Bir adam ciddi ciddi
dünyanın bittiğini anlatıyordu.
Arkasında bir dünya haritası,
önünde bir bardak su.

Biraz dinledim.
Sonra mutfağa gittim.
Portakalın diğer yarısı
masada kurumuştu.

Çöpe atmadım.

PARÇALI BULUTLU

Dünya sona ermedi
ama bir bardak çatladı.
Bir mesaj gelmedi,
bir kapı erken kapandı.

Kimse haber yapmadı
bu küçük felaketleri.

Hava durumu
parçalı bulutlu dedi.

Oysa bir insan
aynı gün içinde
defalarca yıkılıp
akşam yemeği hazırlayabilir.

Patatesleri biraz fazla haşladım.

CAM KIRIKLARINDAN SABAH

Gece bir bardak devrildi,
yere dağıldı küçük aylar.

Toplamaya eğildim,
her parçada başka bir sabah vardı.

Elimi kesmemek için
yavaşladım.

Birini masanın üzerine,
ötekini pencerenin önüne koydum.

En küçüğünü
bir türlü tutamadım.

KÜÇÜK BİR GÖRGÜSÜZLÜK

Geçen gün bir cenazede
ölüye yer vermediler.
Herkes oturuyordu,
o da mecburen yattı.

Bir kadın ağlıyordu,
mendilini ters tutmuş.
Kimse uyarmadı.
Böyle günlerde
küçük hatalar hoş görülür.

Öğleye doğru
ölü biraz sıkıldı.
Saatine baktı,
akrep ilerlemiyordu.

Yanındaki adama
ne zaman biteceğini sordu.
Adam duymamış gibi yaptı.

Ben duydum.
Biraz güldüm.

Ölü de güldü.

Kimse fark etmedi.

KÜÇÜK KIYAMETLER

Dün mutfakta kıyamet koptu,
çaydanlığın haberi olmadı.
Su kaynadı,
ben biraz taştım.

Masada üç zeytin,
yarım dilim ekmek,
bir de söylenmemiş bir küfür vardı.

Zeytinleri yedim,
küfre dokunmadım.

Öğleden sonra
gökyüzünden küçük taşlar yağdı.
Herkes şemsiye açtı.
Ben birini cebime koydum,
akşam anneme göstermek için.

Gece dünyanın sonunu bekledim.
Saat on ikiyi geçti,
bulaşıklar hâlâ lavabodaydı.

Sabah hiçbir şey olmamış gibi
çay koydum.
Bu sefer ilk kez
kendime bir bardak ayırdım.

ÖLÜ TAKLİDİ

Geçen gün ölü taklidi yaptım,
kimse inanmadı.
Annem aradı,
telefonu açmayınca
bir daha aradı.

Kapıya komşum geldi.
İçeriden ses vermedim.
Biraz bekledi,
sonra kapımın önündeki
ayakkabıları düzeltti.

Öğleden sonra
bir sinek kondu burnuma.
Kıpırdamadım.
Sinek de pek aceleci değildi.

Akşama doğru
karnım acıktı.
Ölülerin yemek yiyip yemediğini
hatırlayamadım.

Mutfağa gittim,
dolapta biraz peynir vardı.
Ekmeğin küflü yerini kestim.

Tam o sırada
kapı çaldı.

Komşum bir tabak börek getirmiş.
Öldüğümü duymuş,
inanmamış.